

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Juris Canonici A. R.P. Paulo Laymanno Societatis Jesu Theologo SS.
Canonum In Alma, Catholica, Et Episcopali Universitate Dilingana
Professore Qvondam Ordinario, Prælectionibus Academicis Illustrati

Laymann, Paul

Dilingæ, 1673

Capitvlvm XVIII. Intimauit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62587)

publicatis testificationibus noui testes, aliaque probationes super iisdem articulis recipiuntur, vt in causâ matrimoniali, quæ ne latâ quidem sententia transire censetur in rem iudicatam propter animæ periculum, si vel separarentur, qui legitimè copulati sunt, vel copularentur, qui legitimè copulari nequeunt, vti dixi in c. *Iuravit. 6. de prob.* & docet *Gail. cit. obseru. 105. n. 5.* eademque ratione in causis criminalibus locus non est regulæ huic ex parte Rei; cum respectu ipsius, vt ad innocentiam suam ostendendam admittatur, nunquam in causâ conclusum censetur *juxta l. vnius 18. §. Cogniturum. ff. de quest.* vbi dicitur, quòd defensionem quocunque tempore postulante reo negari non oportet. Vide *Gail. lib. 1. obseru. 107. n. 11.* sed & iudex ex officio post publicatas attestaciones & conclusionem in causâ, antequam sententia lata sit, interrogationes ac positiones formare & testes recipere potest, quatenus necessarium videtur ad pleniorè & perfectam causæ cognitionem *juxta c. Cum Ioannes. 10. vbi Felinus n. 11. de fide instrum. Gail. cit. obseru. 107. n. 6.* similiterque ad instantiam partis vtriusque testes de nouo recipi nihil prohibet, cum partes suo fauori renuntiare possint. *Argum. l. Si quis 29. Cod. de pænit. & docet Gail. cit. obs. 105. n. 14.* plures exceptiones videbis apud speculatorem *tit. de teste. §. 8. Imolam hic Gail l. c. Fariac. 9. 73.*

CAPITVLVM XVIII.

Intimauit.

PARAPHRASIS.

Guilielmus Clericus jurare sibi fecit Capellanum Romani Presbyteri, quòd testimonium, consilium, vel auxilium dicto presbytero aduersus ipsum *Capellanum* præstare nollet, hoc intellecto Alexander III. respondit, si testium depositiones publicatæ non sint neque renuntiatum, tunc tam ij, qui iuramentum illud

ediderunt, quàm alij idonei testes admittantur.

S Y M M A R I V M.

1. *Testificari compellitur, qui iuravit se non testificaturum, supposito, quòd iudex habeat jus examinandi testes, seu quòd juridicè interroget.*

NOT. Vn. Ad testimonium ferendum aliquis compelli potest, non obstante, quòd iurauerit se non testificaturum. ratio est, quia lex charitatis obligat ad testimonium ferendum pro proximo, imò etiam lex iustitiæ, si superior jubeat, vti docui c. 1. *hoc tit.* cum itaque testimonium negari non possit absque peccato & quidem ex genere suo mortali, consequens est, quòd iuramentum de non testando seu veritatecelandâ obligatorium non sit, ideòque nec seruandum. c. *Constit. 14 hoc tit. & c. Olim 26. de accusat.* nam iuramentum non est vinculum iniquitatis. c. *Quanto 18.* nec est obligatorium contra bonos mores præstitum iuramentum *Reg. 88. in 6.*

Supponitur autem, quòd iudex jus habeat testes examinandi, seu quòd juridicè interroget, videlicet præcedentibus sufficientibus indiciis, si loquamur de causâ criminali, sin autem crimen occultum sit, id est indiciis sufficientibus non proditum, licet duobus vel tribus notum sit, hoc casu non debet aliquis de eo testari, teste *S. Thomâ 2. 2. q. 70. art. 1.* nisi sit perniciosum in futurum, aut nisi agatur secundum denuntiationem charitatiuam vel canonicam ad tollendum peccatum aut animæ periculum, v. g. si aliquis jubeatur depone-re de commisso incestu cum duabus consanguineis in 1. aut 2. gradu eò tantum sine, vt nuptiæ cum alterâ impediatur aut dirimantur tanquam irritæ juxta ea, quæ docet *Suar. lib. 3. D. 13. & dixi lib. 3. Theol. mor. Tract. 6. cap. 4. q. 4.*

¶: (o): ¶